

„Edinost“

haja enkrat na dan, razen nedelj in
svetkov, ob 4 uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četr leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne odziva.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 novč.); avten Testa pa po 8 stotink (4 novč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v pettu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu Nepravilni dopisi se ne sprejemajo Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravništvo. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Naša veletrgovina. Organizacija naše produkcije. Mizararska zadruga v Solkanu.

II.

Iz navedenega odstavka v prejšnjem članku omenjenega pisma zveni nekako očitje na naš naslov, češ: da mi nimamo pravega smisla za vprašanje eminentno praktičnega značaja. Proti takemu nenevanju moramo se seveda zavarovati kar najodločneje. Mi smo bili vedno na stališču, da si svojo narodno individualnost, svoj narodni značaj, svoj jezik, sploh, z eno besedo: svojo narodnost, zamoremo zagotoviti le: ako bomo gospodarsko močni in neodvisni. Vsa naša idejalna stremjenja gredo za splošnim zboljšanjem položaja našega naroda.

Ako bi tega ne bilo, zgubila bi naša narodna borba vsaki zmisel. Kaj bi nam pomagalo, če tudi dobimo v Trstu naenkrat ne-le potrebnih ljudskih šol, ampak tudi slovenski gimnazij, slovensko realko, ako so pa naši ljudje sami siromaki, kateri svojih otrok ne morejo poslati v višje šole? Jasno je torej kakor beli dan, da so cilji, za katerimi stremimo, vseskozi praktični, ker ti cilji se dajo združiti in označiti v besedah: dobrobit našega naroda.

Da se pa mi o tem za sedaj poslužujemo vzlasti tudi idealnega orožja, da ljudstvo navdušujemo za svete narodne ideale, da postavljamo idealna stremjenja v ospredje, je povsem umevno, ker mi moramo narod še-le buditi in vzgajati. Ako ne bi mi povdarjali vedno in vedno naših idealnih stremljenj, ne bi naroda nikdar vzbudili iz njegovega spanja: k novemu, čilejšemu življenju! Narod bi ostal nezaveden, bi se kmalo potujčil in potem bi se nam dogodilo, da sploh ne bi bilo tu nikogar, ki naj bi ga rešili tudi gospodarski.

Vzgoja naroda je analogna z vzgojo človeka. Vse se mora razvijati naravno, eno mora prihajati za drugim. Kakor se razvija in dozoreva duh, temu primerna mora biti vsebina življenja v dotičnem razvoju. Kako je s človekom? Otroku dajemo igračo, bolj vzraslemla mladiči privoščamo kako drugo igro, mladenič ima svojo vrsto zabave in ob enem že prve skrbi za — nauk, in potem prihajajo: vstop v javno življenje, resnost življenja, trd boj za življenje.

Tako je z narodom. Najprej ga treba vzdamiti v življenje in ga navduševati za idealna stremjenja. Tem je nezaveden narod bolj dostopen, nego pa velikim gospodarskim problemom, ker so ti poslednji velikot težavnejši in zahtevajo gototo stopinjo dozorelosti. Prvi

pogoj za uspešno gospodarsko akcijo je torej, da imamo za seboj narod, ki se zaveda samega sebe! Sredstva, katerih se poslužujemo v borbi za naša narodna prava, odgovarjati morajo sočasnemu razvoju naroda! Naš narod pa dozda še ni bil zrel, da bi ga bili zamogli pridobiti za važna vprašanja gospodarske naravi; in ako bi bili pričeli tako akcijo, bi bili morali zanemarjati vprašanja idealne naravi ter mi ne bi mogli več govoriti o zavednem ljudstvu, na katero bi mogli računati v vsakem slučaju! Da pa imamo v Trstu danes za seboj razmeroma že precej zavednega ljudstva, to so pokazale najbolj zadnje državnozborske volitve. Na ta narod zamoremo računati v vsakem slučaju. Ta narod je kolikor toliko zaveden: zaveda se samega sebe in svoje moči ter ve že nekoliko, kaj hoče.

In ta narod bo — tako se nadajamo — polagoma umeval podpirati tudi prizadevanja svojih voditeljev, stremeča za zboljšanjem gospodarskega položaja njegovega.

Razvoj posamičnih narodov zamoremo primerjati — da ponovimo še enkrat — razvoju posamičnih ljudi. Kakor ima vsaki človek svojo otroško, mladeniško, možko in starostno dobo, to isto opažamo tudi pri posamičnih narodih. To vidimo najjasneje označeno v romanskem, germanskem in slovanskem plemenu.

Romansko pleme je že stopilo v dobo starosti in zato vidimo na vseh romanskih narodih — Italijanih, Francozih, Špancih — vidna znamenja propadanja. — Germani se nahajajo v zreli moški dobi; oni so na vrhuncu moči in slave, dočim smo Slovani jedva preživeli svojo otroško dobo. Ako smo torej Slovani v obče preživeli še le svojo otroško dobo, potem moremo reči, da smo mi Slovenci pač mej najmlajšimi v rodbini slovanskih narodov.

Dokler smo bili še popolni otroci, trebalo nam je bilo varuhov, kateri so oskrbovali imetje naše. In ti naši ljubi varuhi — dobri sosede — oskrbovali so imetje naše tako, da nimamo mi zdaj, ko smo postali polnoletni — nič. Toda bivši varuhi naši se motijo, ako menijo, da bodo mogli za vedno mirno uživati vse ono, kar so nam odvzeli. Mi ne potrebujemo več varuštva, pač pa čutimo in se zavedamo, da imamo moč in sposobnost v to, da bomo odslej sami upravljali svoje imetje. Od svojih varuhov pa zahtevajmo točen račun. To, kar smo zgubili kakor nezavedni in nedorasli otroci, zahtevajmo neizprosno nazaj kakor zreli možje! In če treba, začnimo neizprosno pravdo in borimo se tako dolgo, dokler si ne priborimo nazaj vseh zgubljenih

pozicij, da bomo zamogli vsklikniti s pesnikom:

Na naši zemlji mi smo gospodarji,
Naš Bog i naši carji!

Kmetijska družba za Trst in okolico

je imela pred kratkim že VI. občni zbor. Kakor smo lanske leto podali v našem listu poročilo o delovanju te prekristne družbe, polno pritožeb na vse strani, tako moramo letos še zadovoljstvom poročati, da ta naša družba, vkljub raznim zaprekam, vendar lepo napreduje. Škoda je le, da se naši okoličanski kmetovalci ne zanimajo še bolj za to družbo. Društveno življenje je menda malokje na Slovenskem tako razvito kakor ravno v naši tržaški okolici; kajti tu imamo v vsaki vasi po dve ali celo več društev, in skoro vsa ta društva stoje na krepkih nogah, ko je zanimanje za nje vseobče; samo naša »Kmetijska družba« s težavo prepričuje naše okoličane o svoji koristi.

V prošlem upravnem letu je imela v okolici in v mestu 268 udov, ki pripadajo petim podružnicam. Vsaka podružnica ima svoj odbor, vsa družba pa osrednji odbor v mestu. Osrednji odbor nadzoruje vse delovanje podružnic ter izvršuje njihove ukrepe. Njegova skrb je, da bi se gospodarstvo v naši okolici zboljšalo, kar hoče doseči z dobrimi nasveti in koristnimi napravami.

Iz tajnikovega poročila na občnem zboru smo posneli, da je osrednji odbor premotival, kako bi se ustanovila evetličarska zadruga, kajti s to stroko se peča mnogo gospodarjev v naši okolici. Vložil je več prošenj na visoko vladno, od katerih je bilo (to povdarjamo z zadovoljstvom) največ uslišanih, in sicer: za podporo za nakup umetnih gnojil; za brezplačno podelitev cepljenih trt okoličanskim kmetovalcem; za podelitev nagrad vzglednim okoličanskim vinogradnikom; za podelitev stipendijev okoličanskim mladeničem, ki bi se hoteli podati na kako kmetijsko šolo; za podelitev podpore za izdajanje družbinega glasila. Zadnje prošnje vlada ni uslišala, kar je družbo prisililo, opustiti izdajanje »Gospodarskega lista«. A kmetijska družba brez glasila bila bi takorekoč mrtva stvar. Kam bi se zatekali naši udje, ki iščejo v družbinem glasilu dobrih nasvetov? Iz te zadrege spravil pa je našo družbo mož, katerega nam je, kakor je rekel poročevalec, poslala božja previdnost. Preustroji in oživil je družbino glasilu ter je prekrstil v »Vinarski in vrtnarski

list«. Na ta list je naša »Kmetijska družba« lahko ponosna.

Za nakup umetnih gnojil je vlada dala družbi 800 K podpore. Deloma s to svoto, deloma z naročnino posamičnih udov smo kupili umetna gnojila, katera smo razdelili deloma našim podružnicam brezplačno, deloma našim udom-naročnikom za polovično ceno. Brezplačno razdelilo se je: Tomaževe žlindre kg. 3300, Kalijeve soli 825 kg. in Solitra kg. 690.— Ostala množina gnojil je še v zalogi.

Omeniti je treba, da se vspeh umetnih gnojil lanske leto ni še videl, a poznal se je letos, bodisi na travniku (dasi je suša vzela precejšnjo množino sena), bodisi v vinogradu, kateri se že od daleč odlikuje od negnojnih vinogradov.

Prošnji za podelitev cepičev najboljših trtnih vrst je vlada ugodila v obli meri. Istotako je uslišala našo prošnjo za podelitev nagrad vinogradnikom. Obdarovala je 14 gospodarjev-vinogradnikov s skupno vsoto K 640 ter je 6 vinogradnikom potom naše družbe izrekla pohvalo za vzorno vinogradstvo.

Naši družbi je vlada podarila za vzdrževanje družbinih trtnic v Sv. Križu, na Opčinah in v Lonjerju K 1200.

Kar se tiče stipendijev za učence kmetijskih šol, je naša družba dosegla to, da je izposlovala vsprejem enega mladeniča v kmetijsko šolo na Grmu, kateremu se je stranoma visoke vlade tudi obljubila podpora.

V gospodinjstvo šolo v Ljubljano sti šli dve deklici, ki sti dovršili deklško šolo družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu in napredovati, kolikor smo doznali, prav dobro.

Dolgo hrepenenje po ustanovitvi »Mlekarske zadruge« uresničilo se je do sedaj v toliko, da imamo pripravljena pravila in da družba v Bazovici naredi prvi poskus.

(Pride še.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 11. julija 1901.

Deželni zbori. Kranjski. V X. seji je ta deželni zbor sprejel predlog posl. bar. Lichtenberga, naj se, z ozirom na bližnji konec, vse prošnje za naprej izročajo naravnost deželnemu zboru. Poslanec baron Sehwegel je predlagal, naj bi se deželne uradnike (izvzemši učitelje, katere ne nastavlja dež. odbor, temveč dež. šolski svet) ne smelo voliti v dež. zbor; ta predlog so izročili upravnemu odseku. Sprejeli so razne predloge deželnega odbora, tičeče se »popolnjenja deželne bolnišnice, med drugimi tega,

mi je potožila, kako da med svojimi notami nima ničesar, kar bi jo zadovoljevalo in s čemer bi »mogla včasih dati besedo svoji lastni duši«. Tako je rekla, in to se je globoko vsekalo v moj spomin in je poletu mojnih nad dajalo silno moč.

Jaz sem vstal v ta hip ter obljubil, da jej takoj prinesem nekaj od doma. A mislil sem takoj, da jej prinesem note Gounodove opere »Margerite«, ali kakor imamo mi navado govoriti — »Fausta«. In poletel sem zopet naravnost od doma k njej. Tedaj sem zopet gospo Barbaro našel v sobi in zopet je nekaj besedičila. Deniza je le mirno sedela poleg okna, ali videl sem, da jej ni lahko poslušati gospe Barbare. Ko me je zapazila, se je takoj dvignila s stolice, pak je pohitela proti meni in »je z nekako resnim ali jako milim in hvaležnim nasmeškom na bledem licu vzela note iz moje roke in je odšla naravnost k glasovirju.

(Pride še.)

PODLISTEK

V sosedstvu.

Hrvaški spisal Šandor Gjalski. — Prevel M. C. — t. č.

Nekoč sem prišel iznenada. Že v veži hiše sem razločil iz sobe glasen razgovor. Čuti je bilo glas gospe Barbare. Pojedinih besed nisem mogel umeti, ali dozdevalo se mi je, da se starka nekaj jezi in kara deklico. Prav tako, kakor da jej nekaj očiha. Ko sem vstopil v sobo, je gospa nehala, ali videl sem, da je v zadregi radi mojega prihoda. Deniza pa je, nasprotno kazala veselje, da sem prišel. Gotovo jej je bilo drago, da sem pretrgal razlaganja gospe Barbare, ki so morala biti neprijetna zanj, ker so jej v očeh drhtele solze in jej je bilo lice orošeno od njih. Starka je skoro odšla in je naju pustila sama.

— Kaj je gospej teti? — sem vprašal v skrbi in radovedno.

— Ah! — je odgovorila deklica le in

je bilo očitno, da se premaguje, da ne bi se spustila v jok. A tedaj je stopila k glasovirju, otvorila ga, vzela stolčič ter zasvirala na pamet: »Tko je, sree, u te dirno?«

Ta glasovir je bil tudi jeden od obročev, ki so v okolici delali in branili tajnost Dionizinega življenja. Bil je to dragocen instrument najnovejšega sistema in nikakor ni mogel v sklad ni s staro, na pol kmečko hišo, ni s tujinskim starinskim pohištvo malopletniškega gospodarstva. Gospa Barbara je pripovedovala vsakomur, da ga jej je ostavil nemški geometer, ki je tu meril zemljo za kataster in je stanoval pri njej, pak jej je ostal dolžan stanarino in hrano. No ljudje so trdili, da ta geometer je bil velik siromak in ni nikdar dovajal seboj kake velike ali drage stvari. Spominjajo da se nasprotno, kako je mnogo kasneje po geometrovem odhodu, neki Kranjec iz najbližje železniške postaje na ogromnem tovornem vozu dovel težek zaboj, ali nekaj tacega, kar je moralo osem ljudi dvigati z voza in še vedno težko nositi v sobo, a gospa Barbara je o tem neprestano

da je za bolnišnico ustanoviti lastno, zasebno lekarno, ki bo pa služila samo za potrebe dež. bolnišnice. Zbornica je nadalje sprejela novi zakon o ogledovanju mrličev, ki občinam določuje pobiranje posebnih taks do najviše svote 3 kron od vsakega mrliča; občine pa morajo iz občinske blagajne plačevati oglednika. —

»Zmaga Čestva«. Pod tem naslovom piše konservativni »Linzer Volksblatt«:

»Tacega narodnega slavlja pač ni bilo še v Pragi; to je napravljalo velikanski utis — tudi na Nemce —, kaj še le v češkem narodu! Ta telovadna slavnost ni dopuščala nikakega dvoma, da so »Vsenemci« le borna veličina nasproti »Vseslovonom«. Vsenemci ne dosežajo drugega, nego nesrečno razdvanje naroda, dočim je bil narod češki po vseslovanski telovadni slavnosti narodno ujedinjen in utrjen...

In če se sicer samozavest naroda češkega danes krepkeje pojavlja, je vsega vzroka za to. Češko obdarjajo sedaj, kakor še nikdar, z gospodarskimi in kulturnimi pridobitvami največje vrste, cesar potuje v Prago, voditelji naroda so odlikovani z dokazi visoke milosti, vlada gleda na vse načine, da vzdrži Mladotšeh v dobrem razpoloženju, v parlamentu imajo odločilno stališče, liberalni Nemci iščejo njihovo prijateljstvo, iz Rusije in Francije se klanjajo Čehom na poseben način — to so vsakako okolnosti, ki v svoji skupnosti mogočno povzdigajo narodno samozavest in Čehom audijo po Bismarcku izrečeno misel, da težišče Avstrije ni na Dunaju, ampak v Pragi. To pa je neusmiljena ironija, da se v časih, ko se nam s trobentami in pozavnami naznanja »zmaga nemštva, ravno češki narod tako povzdiga in si je češko zastopstvo v državnem zboru zagotovilo tako vplivno stališče, kakor sploh še nikdar. Tu se more pač reči: še ena taka zmaga (Nemcev namreč) in zgubljeni bomo«.

Priznamo, da je konservativni list rabil tu kričeče barve in pretiraval, da bi bolje služil svojim strankarskim namenom. Ali fakt ostaje vedno, da narod češki danes imponira in da se merodajni faktorji polagoma odrekajo nadi, da bi mogli streti ta narod! Na tem pa se ima narod češki zahvaliti zdelosti, ki je sad prave narodne vzgoje, a na tej vzgoji ima velikanski delež ravno njega — kakor pripoznavata tudi navedeni konservativni list — sokolska organizacija! To naj si zapišejo v album slovenski zasramovaleci sokolske ideje, kateri ne zmorejo druge sodbe o istej, nego neslani dovtip, da je rudeča srjca za neumne prepametna in za pametne preneumna, in naj si zapomnijo, da se svojim zasramovanjem ideje, o katere zmagovalstvu govori baš sedaj svet, dokazujejo le, da jim nedostaje vsaki zmisel za pravo narodno vzgojo in za narodno organizacijo, usposabljačo narod za — borbo za svoja prava.

Italija na Albanskem. Iz Rima poročajo, da se prihodnji mesec poda od tam v Albanijo eden šolski inspektor, da uredi tamnošnje italijanske šole. Kakor je videti iz te lakonične vesti dela Italija sistematično in vstrajno na to, da poitalijanči Albanijo in da si tam pridobi in utrdi svoj vpliv. Pred kratkim pa so Italijani zatrjevali, da bodo Albanec varovali pred poslovanjem in da Italija nikakor ne misli na to, da bi si Albanijo prisvojila. Tako zvene namreč zatrdila, kadar govori oficijelna Italija. Star in znan pa je že rek, da diplomatije imajo dar govora v to, da zakrivajo svoje misli in svoje namene. Mojster diplomatov novjših časov, pokojni železni a vzle temu gledé politične morale dokaj elastični državni kancelar Bismarck, nam je dajal sijajnih izgledov diskrepance med besedami in dejanji. Mi nismo torej prav čisto nič verjeli zatrdilom Italije, češ, da nima nikakih zavratnih namenov gledé Albanije. Oficijelno Italijo sili neka vis major, viša sila, da mora z besedami zakrivati namere. Italija hoče — vsaj za sedaj — ostati in trozvezi; ker pa je v trozvezi tudi Avstrija, a ker namere Italije gledé Albanije bi mogle priti v navskrižje z interesi naše monarhije — to je vzrok, da italijanski diplomatije imitirajo Bismarcka nasproti Avstro-Ogerski. To stanje pa je absurdno, nemogočno, nevdržljivo. Mi je moramo obsojati kakor državljani, ker je nezmislno, da je država v zvezi z drugo državo ob notoričnem navskrižju političnih, gospodarskih in idejalnih interesov; kakor Slovenci pa moramo biti temu stanju neizprosni nasprotniki, ker vsled istega trpimo politički in narodno.

In baš sistematično zavratno rovanje oficijelne Italije v Albaniji in vspricho istega stari tradicijski avstrijski flegma: to je izgled nezmislnosti naše vnanje politike.

Vojna v južni Afriki. Včeraj popoldne je bila v Londonu pod vodstvom lord mayorja velika demonstracija v prilog vladni politiki v južni Afriki. Demonstracije se je udeležilo veliko število trgovcev in borznih sensalov. Po ulicah je bilo nešteto policistov, ki so pazili na red. Na tej demonstraciji je posebno pomenljivo to, da so isto uprizorili trgovci in sensali, drugič pa, da je ob demonstraciji vladni prilog trebalo tako velikega policijskega aparata. Prvo dejstvo dokazuje zopet enkrat, da so južnoafričansko vojno izzvali angleški plutokrati, kateri so bili lakomni zlatih rudnikov; drugo dejstvo pa — veliki policijski aparat — govori prav glasno, da si je vlada sama naročila to demonstracijo ter da je na Angležkem mnogo takih, ki ne soglašajo z vladno politiko.

Tržaške vesti.

V sv. Križu je umrl včeraj eden najodličnejih tamošnjih vaščanov: posestnik in lastnik dobroznane gostilne, g. Ivan Ipavec. Naj počiva v miru.

Posebno izdanje »Edinosti«. S to številko dobe naročniki tudi posebno izdanje našega lista, izišlo danes jutraj.

V popolnilo in popravek. Iz včerajšnje notice o zadnji seji mestnega sveta tržaškega je vsled pomote o »prelamljanju« — torej iz tiskarsko-tehničnega vzroka in ne po krivdi uredništva — izostala važna izjava, ki jo je podal svet. dr. Rybář v podkrepljenje izjave svetovaleca Ivana Goriupa, da se zastopniki okolice ne udeležijo volitev v delegacijo in odseke. Kratka, važna in nasprotnike po zaslugi ožigavša izjava dr. Otokarja Rybářa se je glasila:

Skoro v vseh parlamentih in korporacijah je običaj, da tudi manjšine sodelujejo v odsekih. Le v liberalnem in demokratičnem Trstu ne sledé temu običaju. Z osebnega stališča je hvaležen, da je oslobojen od dela, ali kakor zastopnik manjšine in v imenu svojih volilcev protestuje proti takemu izključanju ter izjavlja, da se on in njegovi tovariši ne udeležijo glasovanja.

V izjavi g. svetovaleca Ivana Goriupa pa bi bilo popraviti, da ni rekel, da večina ne misli voliti nobenega okoličanskega svetovaleca niti v delegacijo niti v posamične odseke. Taka izjava bi bila v nasprotju z dejstvom, da so tri slovenske zastopnike izvolili v nekatere odseke, kakor je tudi povedano v včerajšnji naši notici. Ampak gospod Goriup je rekel, da večina ne misli izvoliti nobenega okoličanskih zastopnikov v nobenega v a ž n e j š i h odsekov. Izostala je bila torej beseda »važnejši«. To spopolnjenje naj blagoizvoje cenjeni čitatelji vzeti na znanje.

Mestni svet tržaški imel je sinoči zopet sejo. Predsedoval je župan dr. Sandrinelli. Dovolili so 18.000 kron za nakup posestev za plinaro, po katerih posestvih se zgradi nova cesta. Odobrili so tudi neke načrte novih cest blizu sv. Andreja, istotako nakup knjig zgodovinske vrednosti. V razpravo o razširjenju ulice Settefontane je posegel tudi svet. dr. Rybář, ki je porabil to priliko, priporočal razširjenje ročolske ceste, ki je bilo projektirano že pred več nego 20 leti in ki je obseženo v takimenovanih delih sek-senija. Mestni svet je dovolil 28.500 kron kredita.

Tehnični pododsek komisije za preskrbljevanje vode je preštudiral vprašanje o gradnji vodnjakov v zgornji okolici in je pogodil, da je gradnja vodnjakov predraga, in da ne bi zadoščala za preskrbovanje vode. Radi tega predlaga komisija za preskrbljevanje vode sledeče: 1. naj se o prihodnjem splošnem preskrbljenju vode napelje vodovod tudi v zgornjo okolico; 2. naj se v pri-čakovanju tega, zgradi pri Proseku in Kontovelju vodnjak, ki bo držal 150 m³ (kubičnih m) in ki bo stal 10.000 kron; 3. naj se radi tega opusti misel o nagradah onim posestnikom, ki si zgradijo lastne vodnjake.

Svet. dr. Gregorin je izjavil, da je umevno samo ob sebi, da ne bo nasprotoval predlogom komisije za preskrbljevanje vode, ker ve, da tudi ni potrebno, da ta predlog podpira. Dovolil bi si samo neko prašanje do g. župana.

V seji dne 5. nov. l. 1900 je stavil on (govornik) predlog, da se o priliki razširjenja

vodovoda »Brojence« (Aurisina) napelje voda tudi v vas Sv. Križ ter določi za to maksimalni trošek 10.000 kron. Ta predlog sicer ni bil sprejet, a bil je sprejet v isti seji nadaljnji predlog, da se stvar odstopi komisiji za preskrbljevanje vode v proučenje. Da zadovolji opravičeni želji križkih prebivalcev, dovoljuje si vprašanje do g. župana, v katerem štadiju se nahaja omejena stvar?

Inž. Lorenzutti, vodja tehničnega urada, odgovarjal je, da je to odvisno od vodovodne družbe »Aurisina« in da je tehnični urad pozval isto družbo, naj izdela tozadeven načrt. Nadeja se, da se načrt v kratkem preloži mestnemu svetu. O glasovanju je bil predlog komisije za preskrbljevanje vode odobren z veliko večino.

Mestni svet je na to dovolil 10.416 K za povišanje plače uslužbencem v mestnih bolnišnicah, dalje 6800 kron za poprave v mestni realki, na kar so javno sejo zaključili in otvorili tajno. V tajni seji rešili so več personalij in je definitivni učitelj gosp. Fran Fonda dodeljen ljudski šoli na Katinari, g. Andrej Godina pa je imenovan definitivnim učiteljem II. kategorije v Bazovici.

Konstatiramo. Konstatiramo, da smo bili dne 28. junija t. l. zaplenjeni, ker smo malce trdo prijeli znane duhovske reformatorje;

konstatiramo, da se je »Piccolo« povodom Jurčeve afere ljuto zagnal v škofa tržaškega, ne da bi bil zaplenjen;

konstatiramo, da je »Piccolo« te dni, ponatisnivši neko enunciacijo duhovniškega glasila »L' Amico«, ščuval italijanske duhovnike na upor proti njih lastnemu škofu, ne da bi bi konfisciran;

konstatiramo, da je list »Gazzettino« — podavši povodom Jurčeve afere v javnost neki pogovor nekega čifutskega žurnalista z nekim laškim duhovnikom, v katerem so se dejstva deloma tendenciozno zavijala, deloma pa naravnost falzificirala — uprav zaničljivo govoril o tržaškem škofu, ne da bi bil zaplenjen;

konstatiramo, da je vse kaj drugega, ako kdo napada tiste reformatorje, nego pa, ako kdo napada škofa tržaškega, ker škof reprezentira oblast in avtoriteto, katero varovati je tudi državni oblasti v dolžnost, dočim reformatorji ne reprezentirajo nikake oblasti in tudi nobenega stanu, ampak le svoje več ali manje spoštovanja vredne osebe, katerih obramba ni stvar državne oblasti, ampak naj tožijo sami, ako menijo, da jim je kdo storil kako krivico;

konstatiramo, da se napadi v italijanskih listih na škofa tržaškega pišejo ali od njih samih, ali pa vsaj po navodilih in podatkih izvestnih duhovnikov;

konstatiramo temu nasprotno, da so duhovniki dolžni imeti obzirov do škofa kakor svojega višega pastirja, dočim mi nismo dolžni nikakeh obzirov do tistih reformatorjev, ker vidimo v njih le politične in narodne sovražnike našega naroda, in sicer najstrupeneje!

Po vseh teh konstatacijah prepnušamo čitateljem, naj sami razmišljajo o zaplembi našega lista dne 28. junija ter ostajamo radovedni, kakov bo tisti š, ki ga bo na razpravi vsled naše pritožbe proti tej zaplembi navajala oblast v opravičevanje zaplembe?!

Jurizza. Rojanski župnik Jurizza je bil pri kardinalu Missiji v Gorici, bivši namestnik Rinaldini je bil pri Jurizzi, znani kanonik je bil vsaki dan pri Jurizzi, za Jurizzo sta se zavzela mestni svet in magistrat tržaški, proti rojanskim Slovincem nastopila je z vso močjo policija in — Jurizza je zmagal na vsej fronti. Nasprotniki so računali, da rojanski Slovenci plačajo račune, a oni so že rešili svojo kožo in v kolikor je še niso — jo rešijo še. To dajemo na razmišljanje zlasti velečastnemu slovenskemu kaplanu v Rojanu!

Župnik Kavalich v Škedenju hoče na vsaki način, čim le mogoče, prekositi svojega bivšega kapelana, sedanjega proslulega rojanskega župnika Jurizzo. Župnik Kavalich se je v nedeljo baha na leci, da je njemu le v čast, ako ga slovenski listi napadajo in naj to le sporoče tistim Slovincem. A tako! Torej smo slednjič vendar na jasnem: Kavalich nam je povedal jasno in odkrito, da se on za vse naše pritožbe ne meni, da je naš očit nasprotnik, da je nasprotnik istih Slovincem, kateri ga redijo, da je nasprotnik svojega lastnega naroda! Sedaj je menda tudi najzaslepljenejšemu Škedenju in Škedenjki jasno, kam meri tisto njegovo hlastno in nerovno delovanje, ki je je sicer zapričel vsled

migljaja prevzvišenega škofa Šterka, a gotovo ne z namenom, da bi res vstregel intencijam vladike. Gospod župnik, pozivljamo Vas, da nam poveste, radi česa smo Vas v listu »Edinosti« napadali? Mari z verskega stališča? Ne in ne! Mi nismo imeli proti Vam kakor duhovniku nikoli nobenega očitanja, temveč le proti Vam kakor nasprotniku našega naroda! Mi ne moremo in ne bomo nikoli dopuščali, da bi kdor koli si bodi hoteli zlorabljeni pobožnost našega naroda v to, da mu uničuje njegove narodne svetinje in da ga peha v odvisnost od sovražnika. Ne, gospod župnik, ne mislite, da duhovniška halja dela nedotakljivega tudi Kavalicha — politika in podajča Italijanov! Dokler boste Vi nasprotovali težnjam našega naroda, tako dolgo bomo neizprosno bičali Vaše postopanje in razkrivali ljudstvu Vaše zahrbtne namene! Vaša izjava na leci odvezala nas je slednjič vsakega obzira do Vas in zdaj vidimo v Vaši osebi svojega in svojega naroda odkritega nasprotnika. Nepotrebni so sedaj vsaki dokazi, sami ste povedali, da smo Vam mi: »tisti Slovenci«, s katerimi nimate Vi nikake zveze. Kdor pa še ne pozna župnikove lisičje npravi, naj le skaka v njegove pasti! In dotični škedenjski možje naj le nosijo še nadalje ženska krila ter puščajo lepo, da jim še nadalje gospodarijo v hišah žene in hčere, napojene s Kavalichevo protinardno politiko! Čas je, da se vzdamite in da na primer nemem mestu zakličete enkrat: do tu in ne dalje! Čakajte le še nekoliko in kmalu Vas bodo imele Vaše žene v žepih, vse skupaj pa bo imel v žepu — somišljenik Italijanov Kavalich!

Z Grete nam pišejo: Le malokedaj Vam prihaja kako sporočilo z naše žalostne Grete. Tu živi narod, v katerem se gotovo ne pretaka po žilah napolitanska kri, saj so njega očetje večinoma iz Brkinov, Krasa in tržaške okolice. Naravno torej, da tudi tedaj, ko vam prihaja kako sporočilo, je vsikdar le jeremijada radi — narodnega izdajstva. Kako nizko je padlo to ljudstvo, ki je izdalo svoj materini jezik, svojo kri, in ki je zmožno sovraštva do svojega sobrata! In to sovraštvo sega celo preko groba.

Te dni sem bil šel po Greti in došel do Gruče žensk. Njihovo šebetanje bi me gotovo ne bilo zanimalo, ko vem, da vedno le obirajo ljudi. Ali ko sem čul imenovati nepozabnega Lovro Saneina iz Škedenja, sem bil postal pozornejši. Zanimalo me je, kaj te ženske govore o tem pokojnem, na vsako stran vzglednem učitelju, ki je pred svojo smrtjo poučeval ravno naše otroke. In glej te ženske — mesto da bi počastile spomin pokojnega dobrotnika svojih otrok — so zaničljivo govorile o njem in so celo izrekle svoje zadoščenje na tem, da je umrl, češ: tako vsaj se ne bo mogel udeležiti nekega shoda, katerega da baje hočejo prirediti — glasovitemu Jurizzi v prilog. Nisem poznal teh žensk; ali toliko sem mogel poizvedeti, da so bile to Italijanke od — Škrjčev!!

Človek, ki ima količkaj čuta pijetete, se mora zgražati nad tako podivjanostjo proti spominu človeka, ki je bil najmirnejša in najblažja duša na svetu. Dobrotnika svojih otrok — ki je žrtvoval vse svoje moči svojemu poklicu — niti v hladni zemlji ne puščajo v miru! Take nehvaležnosti je možno pričakovati le od njih, ki so izdali najdragocenejšo dobro vsacega človeka — svojo kri!!

Slovenski trgovci, pozor! Iz trgovskih krogov nam poročajo, da se v kratkem ustanovi tu zadruga trgovcev z jestvinami, v katero bodo prisiljeni ustopiti vsi trgovci z jestvinami v Trstu in okolici. Sinoči se je v ta namen zbralo 25 trgovcev, kiso se posvetovali o začetnih korakih in o sestavi pravil. Osnovni občni zbor bo dne 21. t. m. Laški trgovci zahtevajo samo italijanski poslovni jezik in samo italijanska pravila. Radi tega je nujno potreba, da se prihodnji teden sestanejo vsi slovenski trgovci z jestvinami v posvetovanje, kake korake jim bo ubrali, da dosežejo svoje pravice v novi zadrugi. Treba je nastopiti takoj v začetku, ker pozneje je vse prizadevanje brezuspešno in se nam bo tudi v novi zadrugi v narodnem obziru — godilo istotako kakor v že obstoječih. Kdor hoče to preprečiti, nastopi naj takoj najodlošnejše, ker sicer bo prepozno!

Slovenske šolske deklice pri sv. Jakobu v Trstu prirede v nedeljo dne 14. t. m. ob 6. uri popoldne na šolskem vrtu veliko veselico. Razpored je jako lep in raznovrsten. Za danes omenjamo šaloigro iz tržaškega življenja »Na trgovcu«. Zanimiv bo na-

stop kuharice iz Klopotačeve in Žlobudrine družine — nad vse pa se izlijejo jeza, strah, veselje Lakotove Žefe — one Žefe, ki ima v svojem glasu, smehu in vedenju vse slabe in dobre strani tržaškega življenja.

Za danes ne omenjamo nič drugega iz obilnega razporeda te veselice. Povdarjamo pa važnost naše slovenske dekliške šole. Kdor je poznal pred nekaj letni sv. Jakob, v času, ko je bil silni nasprotnik zapisal »Amen« nad tržaškimi Slovenci, in vidi danes ona prebujena, vesela slovenska lica, mora blagoslovljati delovanje naše slovenske šole pri sv. Jakobu. Danes je sv. Jakob rešen. Slovenski delavci pri sv. Jakobu so zmagali povsod na vsej črti v svoji poštenosti in odločni borbi. Danes kličejo oni ponosno in zmagovito »Amin!« vsem nasprotnikom tržaških Slovencev. Taki so očetje naših slovenskih otrok! V nedeljo pridemo vsi na vrt pri sv. Jakobu, da se navžijemo v njih poštenosti sredi: lepega, rodoljubnega življenja!

K večeršnjemu poročilu o tržaškem gimnaziju nam je še dodati, da je med Slovenci-odličnjaki tudi učenec V. razreda Vekoslav Furlan.

Vedno lepše! Dr. Pommer, c. kr. profesor in drž. poslanec celjski, je z Dunaja premeščen na tržaški gimnazij. — Ali naj se čudimo? Pa naj pride tudi ta nemškoničonalni borec! Slabši za naše dijake na tem zavodu itak ne more priti, nego je bilo v prošlem letu. Kajti, čim je kaka stvar že prilezla na višek, ne more več više. Glasi, ki nam prihajajo iz naših dijaških krogov, so pravi vskliki obupa. Vi pa slovenski državni poslanci: le energično in neizprosno, kakor dosedaj — eden proti drugemu! Kdo bi se briga za take lapalije, kakor je n. pr. usoda onih, ki naj bi bili naše bodoče razumnštvo?!

Nadaljni deležniki društva »Narodni dom v Trstu«.

73. g. a Josipina Stupica, ulica Poste nuove št. 8.;

74. g. Josip Urbančič, posestnik v Bazovici;

75. g. a I. Ž. v Trstu.

Imena darovalcev v Škedenju na korist družbe sv. Cirila in Metoda v počestitev spomina pok. Lovra Saneina, so:

Gg. Ivan Godina Kudrič, Franjo Šuman, Jurij Pižon, Ivan Godina Fuli, družina Ivan Godina Ban, družina Ivan Sanein Drejač, družina Anton Sanein Caček, družina Franjo Sanein Čemot, družina Ivan Sanein Kotanj, družina Luka Flego Dražan, družina Godina, gg. Gašpar Sanein Mam, Mihael Mazlu, Josip Sanein Kotanj, Tomaž Sanein Mam, Matija Purič, Ivan Sanein Toč, N. N., Ivan Sanein Lulič, Josip Miklavčič, Fran Lah, g. a Marija Godina Fignje, X. Y., Jakob Godina Ban, Milan Oljšak, Josip Šuman, Anton Sanein Čemot, Jurij Sanein Božek, Ivan Santin, N. N., Pevsko društvo »Vesela, Peter Sanein Bjeka, Anton Sanein Drejač, Anton Sanein Levičar, Ivan Flego Mezo, Šuman Anton, Anton Lampe, Angelj Čehovin, Cezar K., Ivan Flego Lazar, Maks Sanein, Kobau Peter, Mihael Merlak, Rudolf Sanein, Josip Sanein Drejač ml., Lovro Fonda, Silvester Verk, Jernej Flego Dražan, Lovrene Godina Fuč, A. B., Josip Merlak Luknja, Matevž Merlak, Anton Merlak, Miha Sanein Toč, Ivan Godina Barakoš, Ivan Fabro, Gašper Černe, Štefan Sanein Cajne, Pavel Sanein Faejo, Ivan Purič, Lovro Sanein, Jakob Godina, Pfeiffer, A. R., Kos K., Hrabroslov Fon, Frane Oman, Anton Godina Barakoš, Andrej Hodina Jokelj, Josip Sanein Kotanj, Franjo Sanein Kotanj, Dragotin Godina Tululue, Jakob Sanein Tičle, Anton Sanein Piko, Josip Godina Sopa, Josip Flego Bena, Ivan Flego Dražan, Ivan Godina Cajne, Franjo Pegan, Dragotin Verk, Dragotin Purič, Lovro Sanein, Josip Sanein Čuk, Josip Godina Barakoš, Jurij Godina Barakoš, Josip Godina, Josip Flego Lazar, Anton Merlak Bergamoto, Lovro Flego Mezo, Štefan Flego Sambre, Anton Sanein Faejo, Mihael Sanein Bace, Peter Sanein Mam, Josip Sanein Drejač star., Lovro Flego Lazar, Ivan Sanein Skomadre, Ingenieur Berger, Jakob Godina Skuta, gospe J. L., g. Anton Lavriha. — Lista s posamičnimi zneski je razstavljena v škedenjski »Čitalnici« na ogled.

Srečna hvala in čast vsem vrlim darovalcem!

Dražbe premičnin. V petek, dne 12. julija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled

naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Ferriera 21, hišna oprava; ulica delle Poste 10, hišna oprava; ulica Rossetti 15c, hišna oprava; ulica della Pesa šte. 2, hišna oprava; ulica Molino grande št. 47. presi; Rocel 152, presi in vozovi.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 24.4, ob 2. uri popoldne 27.5 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 763.1. — Danes plima ob 3.50 predp. in ob 3.51 pop.; oseka ob 11.5 predpoludne in ob — popoludne.

Prelečila na veselici »Tržaške slovenske mladine« dne 23. junija 1901: gg. Rehar Vekoslav 1 K, Cesar Anton 20 stot., Bonikar 40 stot., Levičar Ivan 1 K, Rože Josip 60 stot., Kokošaris Rajko 60 st., Turk Josip 1 K, J. K. 80 st., Lusič Tomaž 1 K, Luin Josip 40 st., Žitko Josip 60 stot., Nasprotnik 1 K, Don. Macarol 1 K, Seražin 1 K, Štolfa Josip 1 K, Dešmann 3 K 20 st., Bartel Srečko 1 K 60 st., Čevna 50 st., N. N. 50 stot., N. N. 20 st., N. N. 10 st., N. N. 20 st. Srečna hvala vsem darovalcem!

Slavnosti »Kola« se udeležijo tudi slavno pevsko društvo »Ljubljana« iz Ljubljane in sicer korporativno z zastavo. (Žal, da prijava, odposlana pravočasno, ni prišla v roke odboru »Kola«, zбоk česar ni mogel »Ljubljana« uvrstiti na vspejdu.) [Ta vest gotovo razveseli vse naše občinstvo, kakor je razveselila »Kola«.

Sedaj je 26 prijavljenih društev, ne všteti dveh deputacij, o katerih smo čitali v zagrebških listih. Na pevskem programu bo sodelovalo 15 društev in bo na slavnosti 11 društevnih zastav.

Za zastavo pevskega društva »Kolo« so darovali gg.: Vatovec Ivan Marija, dež. poslanec 4 K, Šusteršič J. 3 K, Klun Jurij 1 K, Gorjup Ivan 1 K. Iskrena zahvala.

ODBOR
pevskega društva »Kolo«.

Vesti iz ostale Primorske.

× Laška komedija. To vam je bil nedavno krik po laških listih o sijajnem vsprejemu škofa Flappa v Pazinu, kamor je bil šel le-ta deliti sv. birmo na mesto obolelega škofa tržaškega! Ves ta »sijajni vsprejem« pa ni bil drugega, nego jedna navadnih laških komedij. Tistih par pazinskih Karnjelov je imelo pač najboljšo voljo, da ljubljeneu istrskih Lahov prirede »sijajen vsprejem«, čitaj: italijanske demonstracije. Ali za svečane vsprejeme treba ljudi in sredstev. Ali ljudij, pametnih ljudij nimajo, a denar se drži prstov Karnjela kakor klop. Kaj storiti, da bo vendar-le sijajen vsprejem? Šli so in najeli — obljubivši 5 do 10 nvč. vsakemu — bospetev in otročarije in ti so priredili biskupu — »svečan vsprejem«! Bubi so kričali: »A viva il veskovo jušto!« »A viva veskovo galantomole!« Radi verjamemo, da biskup Flapp ni videl hipa, da se umakne takemu »svečanemu vsprejemu.« O odhodu biskupa iz Pazina ni bilo nič demonstracij. Pa ne da so se komedijanti sramovali svoje komedije?!

× Strela. Iz Dutovelj nam pišejo: V soboto dne 6. t. m. ob 2. uri popoldne je udarila strela med delalce-kosce posestnika Josipa Šenke.

Nesreča se je dogodila na neki ogradi izven vasi. Delavci so bili zbrani pod košatim hrastom. Ali znamenito je, da je v isto drevo strela že 4-krat udarila, v kolikor se spominjajo ljudje. (Mi bi sploh svetovali ljudem, naj se ob nevihti ne ustavljajo pod visokimi drevesi in naj ne drže nič jeklenih stvari pri sebi).

Še posebna sreča je bila, da so zbrani ostali nepoškodovani, izvzemši soprogo g. Šenke, ki je bila precej močno ožgana, tako, da je udje niso služili. Poškodovana je sicer še v postelji, ali je nade, da kmalo okreva. Nekoliko ožgana je bila tudi hčerka g. Šenke.

Vesti iz Štajerske.

— Črno-rudeče-zlata slavnost s plavicami. Iz »Südsteierische Post« posnemljemo: Tista družba, katere členov eden je izjavil v državnem zboru, da v Avstriji je vsakdo neumen, kdor je patrijot, je minolo nedeljo priredila v mestnem parku »ljudsko slavnost«. Vhod v park je bil obrobjen z velikanskimi črno-rudeče-zlatimi zastavami; neposredno pred uho domo so prodajali plavice,

na slavnostnem prostoru sti bili na visokih drogih ena štajerska in črno-rudeče-zlata zastava, poleg te je svirala — vojaška godba polka št. 87, sestavljena iz slovenskih vojakov. Slavnosti so se udeležili tudi častniki in njih družine so se krasile s plavicami.

Tako pišejo mariborskemu listu iz Celja. Ta pa ne more verjeti. Ali za slučaj, da se to poročilo pokaže resnično, »potem pa — prosimo, tako pravi doslovno —, naj le položijo v grob zadnjega avstrijskega patrijota, ker potem ne bi imel zmisla naš boj« za Boga, cesarja in domovino«, kateri boj nam provzroča le škodo in nam donša kazni z zapori.

Temu vskliku mariborskega lista ne kaže pridodajati ničesar.

— Odličen Slovenec umrl. Na svoji graščini Lanof pri Celju je umrl c. kr. ministerjalni svetnik in generalni konzul v pok., g. Konrad Wassitsch v 80 letu svoje starosti. Pokojnik bil je sin slovenskih starišev in nikdar ni zatajil svojega slovenskega rodu. Slovenska stremjenja je rad podpiral s svojim svetom in tudi gmotno. Wassitsch bil je zadnji avstrijski konzul v Sarajevu.

Razne vesti.

Iz Hvara javljajo, da je tamkaj umrl nadškof Carev.

Zaroka kneza Bolgarskega. Zdi se, da so vesti o zaroki kneza Bolgarskega vendar resnične. Knez se v mesecu oktobru zaroči s kneginjo Ksenijo, hčerjo kneza Črnogorskega. Tem povodom da pride na Cetinje celo kraljevska dvojica italijanska.

Zastrupljenje krvi po črnih nogavicah. Neki dunajski list javlja, da je v Gruberau-u pri Kaltenleutgebenu 15-letna hči nekega gospodarja umrla v malo urah na naslednjih zastrupljenja krvi, dogodivšega se vsled nošnje črnih nogavic.

Roparji so ulomili v župni dvorec v Velesoveu na Hrvaškem. Župniku Terihaju so odnesli Wertheimovo blagajno z 45.000 glđ. in 200 delnic poljedelske banke. Roparji so bili toli drzni, da so na župnikovem vozu odveli blagajno na polje, jo tam razbili ter odnesli denar. Za roparje je uvedeno zasledovanje na vse strani, ali do sedaj brez vpeha.

Ne v Ameriko! Konzul Zjedinjenih držav severne Amerike v Budimpešti je dobil od svoje vlade noto, ki mu nalaga, naj na vsaki način ljudi odgovarja od seljenja v Ameriko! V noti je rečeno, da je severna Amerika prenapolnjena z delavskimi silami ter da ljudje ne morejo priti do dela. Istotako noto sta dobila zastopnika republik Uruguay in Paraguay.

Ker je hotela biti interesantna. Neka 15-letna deklica iz Longtona v Staffordshire (na Angležkem) je minolega petka umrla, ker je povžila v nezmerni množini citron in kisa s soljo. Ni storila tega morda zato, da bi se umorila, ampak, da postane interesantno bleđa.

Trgovina in promet.

Banka »Slavija«. Življenski oddelek tega proslulega slovenskega zavoda napreduje čim dalje mogočnejše in se vsled svojega razvoja prišteva med prve življenske zavarovalnice v obče. Za minolo leto je bilo podanih 5638 ponudb za kapital 15,682.000 K, od 1. januarja do 30. marca 1901 pa je bilo predloženih 1523 oglasil za kapital 3,478.000 K. — Zavarovalnega kapitala je bilo za leto 1900 izplačanega 1,057.095 K 74 vin., v letu 1091 od januarja do marca pa 320.463 K 75 vin. Ves čas bančnega obstoja je bilo izplačanih 66,195.901 K 65 v. Rezervni fondi iznašajo konec 1900 leta 22,914.972 K 90 vin. — »Slavija« razdeljuje kot vzajemni zavod ves čisti dobiček svojim členom. Te dividende je bilo do sedaj izplačane členom-zavarovaneem 812.291 K 84 vin.

Brzobjavna poročila.

Sankejionirani zakon.

DUNAJ 10. (B.) »Wr. Ztg.« objavlja sankejionirani zakon, tičeči se onih železnice nižje vrste, ki se imajo zagotoviti l. 1901.

Prevažanje zlata.

NEW-YORK 10. (B.) Jutri nalože na la dijo 750.000 dolarjev zlata.

— eredi v Charkovski kmetijski banki.

CHARKOV 10. (B.) Danes obdržano zborovanje delničarjev kmetijske banke je sklenilo kazenskopravno postopati proti bivšim členom upravnega in nadzorovalnega odbora, krivim protizakonitih dejanj.

Volilna preosnova na Štajerskem.

GRADEC 11. (B.) »Grazer Volksblatt« javlja. Ustavni odsek deželnega zbora štajerskega se je v včerajšnji seji odločil 7 proti 3 glasom za razširjenje kurije deželnozbornskega veleposestva. Na posvetovanju o novi kuriji, ki se ima zasnovati, je izjavil namestnik, da vlada zahteva, naj se uvede splošen volilni razred, kakor obstoji za državni zbor.

Po daljši razpravi so pretrgali sejo v ta namen, da morejo posamične stranke določiti svoje stališče nasproti vedenju vlade.

Vojna v južni Afriki.

KAPSTADT 10. (B.) Gospa Lukas Mayer se je ukrcala na parnik »Jackson«, na katerem so odpelje v Evropo, kjer ostane, dokler konča vojna.

Ustaja na Kitajskem.

SHANGHAI 10. (B.) Reuterjeva pisarna javja: Po sporočilih kitajskih listov je zakoniti prestonaslednik Puehyn odpotoval za svojim očetom, princem Tuanom, v okolico Yulinsko na severni meji Šansi, kjer baje stoji neka, tujcem sovražna vojska.

Reorganizacija orožništva vilajetu solunskem.

CAAIGRAD 10 (B) Vsled opetovanih zahtevanje ruskega poslanika Sinovjeva, je v Solun nameščena specialna komisija ki ima reorganizirati orožniško službo v vilajetu solunskem.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

••• T R S T •••

TOVARNA: ZALOGE:

Via Tesa, vogal Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje)

Via Limitanea in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI GENIK ZASTONI IN FRANKO

Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na V napoleonih na

4-dnevni izkaz 2 1/4 % 30-dnevni odkaz 2 1/2 %

30- " " 3 3/4 % 3-mesečni " 2 1/2 %

6- " " 2 1/2 %

oa pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavé, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradeo, Sibinj, Inomostu, Cžovec, Ljubljano, Line, Olomeu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predajmi.

lamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente / Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati db srebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogo dai

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

WIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurencas nemogoča, ker je blago iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

M. U. Dr. Ant. Záhorský

prilporeča svojo pomoč na porodih, abortih in vseh ženskih boleznih, kakor: nerednosti v perijodi, krvavenje, beli tok, neredna lega maternice itd., kakor sploh v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8. od 9-11 in od 2-4.

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst. Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celim mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, za-bojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bodi.

Cene zmerne.

Rojansko posojilno in konsumno društvo v Rojanu (pri cerkvi) priporoča svojo dobro znano

„Društveno krčmo“

v kojej se toči:

najboljše domače črno vino po 52 novč.

I. vrste istrsko „ „ „ 40 „

kakor tudi Steinfeldsko pivo v sodčih in buteljkah.

Gorke in mrzle jedi.

Lep senčnat vrt. — Kroglišče.

Skladišče vina

ulica Acquedotto št. 23. Prodaja vina v sodih in buteljkah. Fine pašne in dezertne vina na debelo in drobno franko na dom po najugodnejših konkurenčnih cenah.

Pekarna in sladčičarna

Jakob Jellen v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13. priporoča 3 krat na dan svež hruh in velik izbor sladčice. Sprejema v pecivo bodisi testo za navaden kruh ali sladčice. Zaloge moke iz prvih ogerskih mlinov.

Zaloga dalmatinskih vin

iz lastnih kleti in istrski teran toplo priporoča cenjenim družinam, gg. krčmarjem in hotelijem. Simeon Pavlinović v Trstu, Via Chiozza 11.

Remeljni v velikem izboru, bukove debal orehovina, jelovina, trd les vsake vrste, dogiee za parkete, bukovina, jelovi podovi, držala za stopnjice.

Cene zmerne.

Viktor Miklavez

v Trstu Via Fonderin št. 10.

Najbolja prevlaka za podove je Fernolendtov

bliščeči lak za podove

v četero nijansah za mehak les, ki pokrije vsako prejšno prevlak, se ne prilepi, se ga lahko opere in e trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni v plehasti škatlji.

Ces. in kralj. privilegirana

tovarna kemičnih izdelkov

ST. FERNOLENDT

Zaloga:

Dunaj, V Schulerstrasse št. 21

Ustanovljena 1832.

Razpošilja se tudi po poštnem povzetju.

Nadaljne specialitete: pisalna in kopirna črnila nepremočljive masti za usnje, patentovano sredstvo za ohranjanje podplatov „Vandol“. Kovinska čistilna zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in bronasti lak kakor tudi vsa sveta najbolje

leščilo (biks)

Cenik pošljem brezplačno poštne prosto

Gostilna Fr. Valetič, ulica Solitario št. 12. Vedno sveže pivo po 24 nč. Okolčansko in istrsko vino po 40 nč.

Grand Hôtel-Restaurant Obelisk

OPČINA

— Nova lastnika ravnatelja Berrettini & Cattaneo. —

Valikanski vrt in veranda. — Krasen razgled.

Izvrstna kuhinja Plzensko in Kulmbaško pivo.

dobro perskrbljena vsaki čas. Specijaliteta: Kraški teran.

KEGLJIŠČE. — LAWN-TENNIS. — KROGLJIŠČE. — BILJARD. — TELOVADNE PRIPRAVE.

Telefon št. 657.

Ob nedeljah in praznikih v lepem vremenu vozne zveze od restavracije „Central Pilsen“ na Opčino.

Najzmernejše cene. Točno postrežbo vodita lastnika-ravnatelja osebno.

Vsakejaka pojasnila daje in slučajna naročila prejmlje gospod BERRETTINI

„Nova restavracija Centrale Pilsen“, (Trst Via Torrente 10)

z vrtom, kamor ne pride prah, ker je v zavetju. Kegljišče. Izvrstna kuhinja dobro perskrbljena vsaki čas. — Poštene cene. — Najtočnejša postrežba.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglijice

o že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in moli učinkujoče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zlih nasledkih slabega prebavljanja in telesnega zapretja. Teh kroglijic, ki so tudi pod imenom Pserhofer-jeve kroglijice ali Pserhofer-jeve kri čistilne kroglijice znane, stane škatljica s 15 kroglijicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri prejšnji vpošiljavi zneska stane s poštne prosto vpošiljativjo: 1 zavitek 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov 9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse št. 5.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglijice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev. 1 lonček 40 kr., s poštne prosto pošiljativjo 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz ozkega trpotca razslizujoč, 1 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper golšo, 1 steklenica 40 kr., s poštne prosto pošiljativjo 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati

izvrstno krepčilo za šeloec in živce, 1 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka

želodčna tinktura (preje življenska

esenca imenovana.) — Lahko razstopljuje zdravilo, dražilnega in krepčujočega učinka na želodec pri oviranem prebavljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanajstotica steklenic 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper rane, 1 steklenica 50 kr.

Tannochinin-pomada

J. Pserhofer-jeva, najboljše sredstvo za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane

pok. prof. Stendel-a, 1 lonček 50 kr., s poštne prosto pošiljativjo 75 kr.

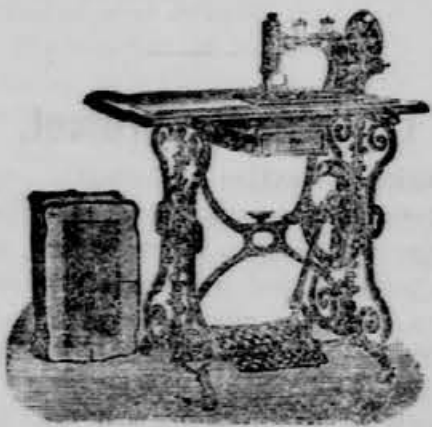
Univerzalna čistilna sol

A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti slabim prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Razeu tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbe vsi predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljatve po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se prej vpošlje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem je poština mnogo cenejša, nego pri pošiljativah proti povzetju.

Zaloga šivalnih strojev

za domačo rabo ali obrtnike od 60 letno naprej.

5 letno jamstvo.

Velik izbor vseh pripadkov spadajočih k šivalnim strojem.

Pošiljatve na deželo po povzetju.

Mehanična delavnica za popravljanje strojev vseh vrst.

RUDOLF RÖTTL Trst, Trg Piazza S. Caterina št. 2.

Velika zaloga koles

novih ali vže rabljenih iz prvih tu- in inozemskih tovarn.

Prodaja in menjava po ugodnih cenah.

Bogat izbor pripadkov in pnevmatik.

Sprejemajo se vse poprave kakor tudi lakiranja na ognju in niklovanja.

Restaurant

SILBEREGG

Via Ghega št. 9 A.

najugodnejša gostilna

PLZENSKO PIVO SILBEREGG po 24 novč. liter.

Namizna vina in v buteljkah zajamčeno pristna

Izvrstna italijanska in nemška kuhinja. Kosila in večerje od 20. novč. više.

Pivo v buteljkah

iz zaloge

SILBEREGG (G. E. POHLY),

Via Zovenzoni št. 2.

Tam se nahajajo tudi najpristnejša vina: opollo, istrsko črno in belo.

Štefan Cruciatti

ornamentalni kamnosek

v Trstu, via della Pietà št. 25.

izvršuje iz istrskega mramorja in kraškega kamnja vsakovrstna od najnavadnejšega do najlepšega in kompliciranega dela.

Specijaliteta za napisne plošče in nagrobne spomenike.

Velika zaloga slane ali žaganega mramorja v različnih merah belega ali barvanega.

Specijaliteta za pohištvo.

Sprejema naročbe za cerkve, altarje, kakor tudi za podove bodisi bele ali barvane.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih cenah.

Pekarna in sladčičarna

MATEJ PERITZ

TRST. — Molin a vento. — TRST.

Priporoča svoj 3 krat na dan zveži kruh, vsakovrstne najfinejše sladčice, nadalje fina vina v buteljkah in moko v velikem izboru. Postrežba hitra in točna na dom.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se VINA iz VISA, KAŠTELOV pri SPLITU, ISTRJE in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizovana in stavljen pod stalno kontrolo zavoda za kemično analizovanje, ovlaščenega od c. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje ministerstvo radi pregleda kvarjanja vina, ki stavlja v reano nevarnost ljudstvo.

Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovi, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dajati bolnikom in konvalescentom, ker analizacijski zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najfinejša vina.

CENE:

Istrski teran	liter po 32 novč,
Vino iz Kaštelov pri Splitu	34
Fino vino iz VISA	34
Vino Opollo	38
Belo vino iz VISA	40

Zahtevajte vselej jamstveno znamko.

Josip Tami

ulica Legna št. 6 (Dvorišče)

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbior raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2, nasproti ženskem liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 10 - GORICA - Vrtna ulica 10. priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam

se izdelano varstveno znamko »nuna« 12 malil ali 6 velikih steklenic 4 krone franko.

A. Thierry-ja stolistno mazilo

2 lončka 3 kron 50 stot franko, razpošilja proti predplačilu:

A. Thierry-ja lekarna „Pri angelju varhu“

v Pregradi, Rogotee Slatina (Rohitsch-Sauerbrun).

DUNAJ: Centralna zaloga: Lekarnar C. Brady, Fleischmarkt 1. — BUDAPEST: Lekarnar I. pl. Török in Dr. Egger. — ZAGREB: Lekarnar S. Mittelbach.

Na drobno se vdojiva povzod.